

॥६४॥ ॥६५॥ ॥६६॥ ॥६७॥ ॥६८॥ ॥६९॥ ॥७०॥ ॥७१॥ ॥७२॥ सत्यानृतनवाणिज्यनधनलोभेनत्यर्थः सत्यानृतनवाणिज्यमिति स्मृतिः ॥७३॥ विनिश्चयं निश्चेतव्यं ॥७४॥ ७५॥ इति अनुशासनप० ने० भा० दशमोऽध्यायः ॥१०॥ ॥६४॥ कीदृशोऽति श्रीमानेव ददातीति श्रीकराव्योगान् कथयितुमध्यायः श्रीः रूपो दार्यो हि शोभातकृतापद्राधनसमृद्धिः

कृच्छ्राणि चैर्वाचततो यथोक्ता निहिजो नमैः ॥ तीर्थानि चापि गत्वा वेदानानि विविधानि च ॥६४॥ दत्त्वा गाश्चैव विप्रेभ्यः पूतात्मा भवदात्मवान् ॥ तमेव चाश्रमं गत्वा च चारविपुलं तपः ॥६५॥ ततः सिद्धिं परां प्राप्नो ब्राम्हणो राजसत्तम ॥ संमतश्चाभवत्तेषामश्रमे तन्निवासिनां ॥६६॥ एवं प्राप्नो महत्कृच्छ्रमृषिः सन्तु पसत्तम ॥ ब्राम्हणेनैव कृत्यं तस्माद्दूष्णीवरेजने ॥६७॥ ब्राम्हणाः क्षत्रिया वैश्याश्च योवर्णा हि जातयः ॥ एतेषु कथयन् राजा ब्राम्हणो न प्रदुष्यति ॥६८॥ तस्मात्सद्भिर्न वक्तव्यं कस्यचिक्लिं चिदग्रतः ॥ स्वस्मा गतिर्हि धर्मस्य दुर्ज्ञेया ख कृतात्मभिः ॥६९॥ तस्मान्मोनेन मुनयो दीक्षां कुर्वन्ति चाहताः ॥ दुरुक्तस्य भयाद्राजन्नाभाषंते च किंचन ॥७०॥ धार्मिका गुणसंपन्नाः सत्यार्जव समन्विताः ॥ दुरुक्तवाचाभिहितैः प्राप्नुवंतीह दुष्कृतं ॥७१॥ उपदेशो न कर्तव्यः कदाचिदपि कस्यचित् ॥ उपदेशाद्धितयापं ब्राम्हणः समवाप्नुयात् ॥७२॥ विमृश्य तस्मात्प्राज्ञेन वक्तव्यं धर्ममिच्छता ॥ सत्यानृतेन हि कृत उपदेशो हि नस्ति हि ॥७३॥ वक्तव्यमिह पृष्ठेन विनिश्चित्य विनिश्चयं ॥ स चोपदेशः कर्तव्यो येन धर्ममवाप्नुयात् ॥७४॥ एतत्ते सर्वमाख्यातमुपदेशकृते मया ॥ महान्क्लेशो हि भवति तस्मान्नोपदेशो हि ॥७५॥ इति श्रीमहाभारते अनुशासन० आनुशास० दानधर्मश्चंद्रमुनिसंवादे दशमोऽध्यायः ॥१०॥ युधिष्ठिर उवाच कीदृशो पुरुषेता तस्मिन् श्रीषु वा भरतर्षभ ॥ श्रीः पद्मावसते नित्यं तन्मे ब्रूहि पितामह ॥१॥ भीष्म उवाच अत्र ते वर्णयिष्यामि यथा वृत्ते यथा श्रुतं ॥ रुक्मिणी देवकी पुत्रसन्निधौ पर्यष्टच्छत ॥२॥ नारायणस्यां कगतां ज्वलंतीं दृष्ट्वा श्रियं पद्मसमानवर्णां ॥ कोतूहलादिस्मितचारुनेत्रा पप्रच्छ मातामकरध्वजस्य ॥३॥ कानीह भूतान्युपसेवसेत्वं संतिष्ठसे कानि वसेवसेत्वं ॥ तानि त्रिलोकेश्वर भूतकांते तत्त्वेन मे ब्रूहि महर्षिकल्पे ॥४॥ एवं तदा श्रीरभिभाष्यमाणा देव्या समक्षं गरुडध्वजस्य ॥ उवाच वाक्यं मधुराभिधानं मनोहरं चंद्रमुखी प्रसन्ना ॥५॥ भीरुवाच वसामि नित्यं स भगे प्रगल्भे दक्षे नरे कर्मणि वर्त्तमाने ॥ अक्रोधने देव परे कृतज्ञे जितेन्द्रिये नित्यमुदीर्णसत्त्वे ॥६॥

श्रीः पद्मेत्युच्यते ॥१॥ पर्यष्टच्छतश्रियमित्यपकृष्यते ॥२॥ ३॥ उपसेवसेगजतुरगादिरूपेण संतिष्ठसे धैर्यो दार्य शौर्यो हि रूपेण पुरुषेव सति ॥४॥ देव्या रुक्मिण्या ॥५॥ प्रागल्भेवाग्निनि दक्षे अनलसे देव परे देवाराधननिष्ठे ॥६॥